

6210TÖ: FÜLÖP MÁRTA

6210TÉS IDEJE: 1977.

TART.: PEREDI LAIKODALMAS

35 lap, 2 rajz

FÖLDRAJZI MUTATÓ: PERED

SAJKMUTATÓ: XIX, A, 3

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRONS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 3678-as TÉTELE ALÓL

3678.

PEREDI LAKODALMAS

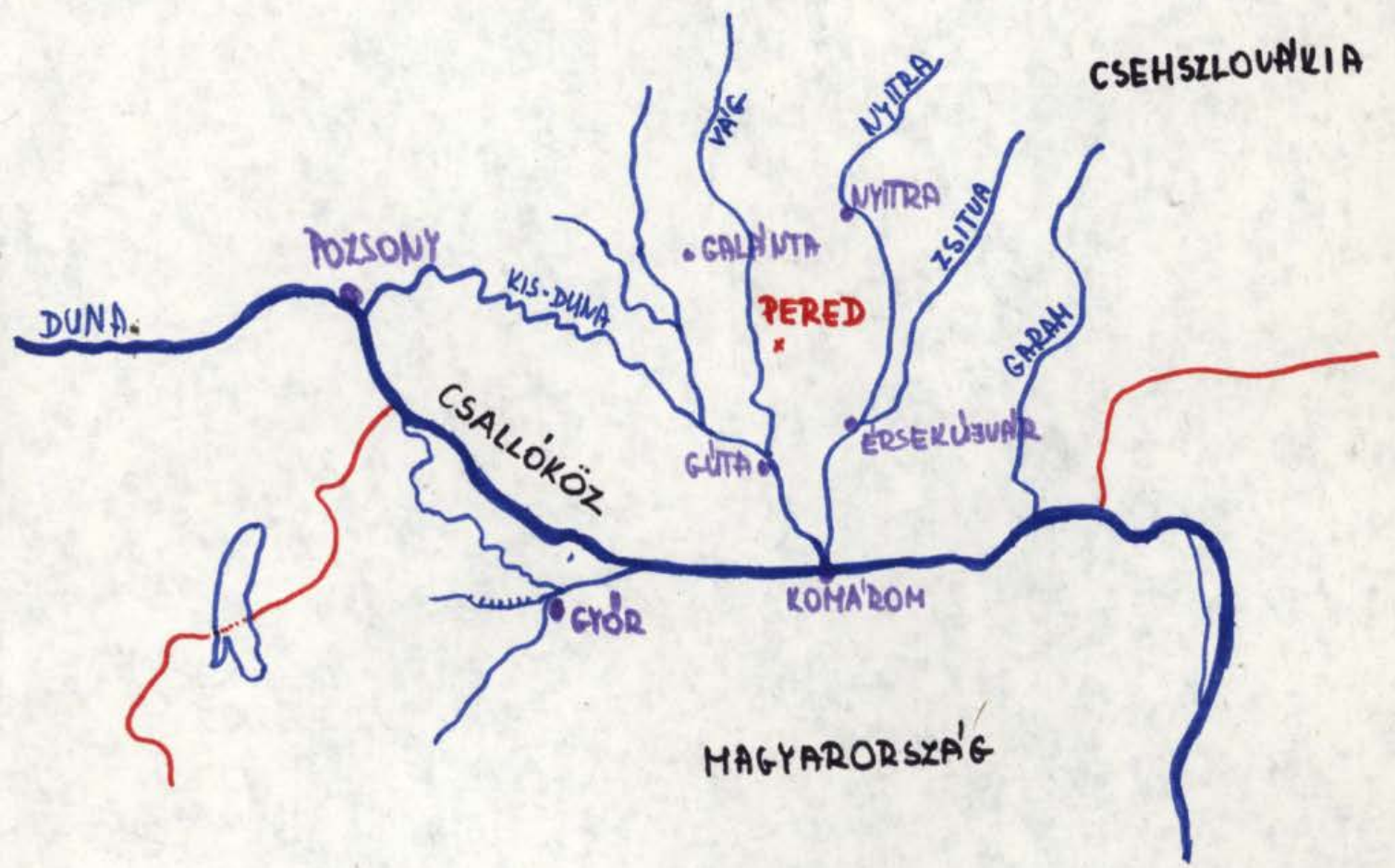
jelige: "Somogysszil"

Készítette: Fülöp István

Kopirista

Tóthné M. László János.

PEREDI LAKODALMI SZOKÁSOK

VÖFÉLYBÓTOK

A dolgozat témájával kapcsolatos lakodalmi szokások az idősebb generáció emlékezete szerint az I. világháború táján voltak inkább jellemzőek és azóta is a "civilizáció" előrehaladásával lassan megkoptak - ezért úgy gondoltam, hogy ebből az időből sorakoztattok fel néhány adatot nagyszüleim községével kapcsolatban.

Az 1910-es népszámlálás adatai szerint a község területe 3 959 kat. holdat tett ki, lakossága pedig 3 401 fő volt. Egyébként a lakosság lélekszámának növekedése 1869-től egyenletesnek mondható. Ezt mutatja az alábbi statisztika is:

Év	1869	1880	1890	1900	1910
Léleksz.	2698	2991	3284	3409	3400

1900. és 1910. között nincs szaporulat a község lélekszámában. Ennek háttérében az áll, hogy a századforduló után nagy lendületet vett amerikai kivándorlás Pered lakosságát sem hagyta érintetlenül. Egyébként, de öregek visszaemlékezése szerint, dolgos és szorgalmas nép lakta Peredet, de a földterület, amelyet birtokolt, kevésnek bizonyult ahhoz - hiszen átlagban 1 főre 1 kat. hold jutott - hogy megfelelő életmódot nyújtson a község lakóinak. A lakosság nemek szerinti megoszlása kedvező arányt mutat; 1910-ben 1769 férfi és 1632 nő élt a községben. Erre abból is lehetett következtetni, hogy a peredi legények nem igen válogathattak a hazai eladó leányokban és gyakran nősültek vidékről. Ez az arány aztán később a kivándorlások és a világháborús veszteségek következtében viszályára alakult.

A gyerekszaporulat viszonylag elég nagy volt, hiszen 1910-ben a 6 éven aluli gyermekek száma 606, az összalakosságnak közel 20 %-a. Általában alacsony volt az öregek száma. Mutatja ezt, hogy ebben az időben 1827 nőtlen, illetve hajadon élt a faluban.

A lakosság anyanyelvi hovatartozás szerint csaknem 100 %-ig szinmagyar volt; a 3401-ből 3393 vallotta magát magyarnak. Vallási megoszlás szerint 330 fő római katalikus vallású és 98 izraelita élt a községben.

A fennmaradó 3 egyéb valláshoz tartozott. Az iskoláskorú és attól idősebb lakosság köréből 2509-en tudtak írni és olvasni. A lakóházak többsége: 561 db vályogból, illetve tőmésből készült. Mindössze 60 lakóház építőanyagát képezte kő vagy téglá.

Ezekből az adatokból is ki lehet következtetni, hogy Pered egészségesen fejlődő, polgárosodó és anyagiakban is gyarapodó magyar nemzetiségű község volt a Galánta-i járásban. A magyar nyelvű lakosság lélekszámában csak Pelsőszeli haladta meg és ezért a járás egyik centruma is volt. Gazdasági és piaci központja is volt a járásnak. Az öregek elbeszéléséből arra tudok következtetni, hogy a nemzeti nyelv és nemzeti kultúra iránt mindig fogékony perediek néphagyományait is szeretettel ápolták, illetve a lakosság többségének 1946-os kitelepítése után letelepedésük új helyein is ápolják ezeket a hagyományokat mind a mai napig.

Álljon ennek bizonyítékául itt ez a kis dolgozat.

A mulacsságná ismerkettünk meg, mer hát u lehetett csak megismerkenni. Ez a mulacsság kecsmába, meg bucsukor a házakná vót. Bucsukor ementünk a mulacsságba és bementünk a kecsmába. Kecsma előtt vót csináva szip sátor és az alatt huzta a zene. Mink ottan táncutunk nyáridőben, mer nálunk Péter-Pálkor vót a bucsu. Aztán hogyan táncótunk? Mikor a zene megszóllat a leginyek összefogódzkodtak, de csak a leginyek és ekezték a verbunkot, a verbunk táncot, ugy monták, no.

A lányok körü vótak, nizek a leginyeket. Na most ha vót kedve, abbahagyta, elkérte a leginy a párját, vagy akit akart. Ez így vót, aztán mindenki táncot a kedvesive, akit választott. Így ment tovább a tánc, lement 3-4 táncig, aztán amikor má vége lett a táncnak, akko beszélgettünk, leütünk az aszta mellé és ottan borozgattunk. Miko a cigányok má pihentek, ujbu ekezték, akko ha akartam, hát ehitem ötöt ujbu, ha egy másik jobban teccett, akkor meg aszt. /Darázs Nándor/

Ott szoktunk éjjélig, éjjél utánig mulatnyi, aztán hazamentünk. A leginy hazakisért és hétközön e szokott jönni udvarónyi. /Lelovics Ferenc/ Vótak lányos esték, vasárnap este, kedden este, csütörtökön és szombaton, miko ementek a fiuk a lányokhá szóra-koznyi. Benn-szülők jelenlétében- beszélgettek, s utánna, miko a leginy kigyütt a szobábu a leán kikisérette, s a konyhába is beszélhettek kettesben. Téli üdőbe meg ugyibár vót báldmulacsság.

Mikor megkezdődött ementünk a lányér és párosan mentünk a báldba. /Darázs Nándor/ A szülökön kívülálló egyén is segíthetett összehoznyi a fiatalokat, ha szükség vót rá. A leginy, ha nem mert emenni a lányos házhó, akkor valakit eküdütt, vagy ha a leány nem mert a leginynek szóni, akkor valakinek megmondta, hogy a leginynek szójon, hogy hun találkozzanak, így aztán össze tudtak gyünni. /Vankó Lőrinc/

Mifelénk nem nagyon vót szokás, hogy segédkezzenek, mindenki megtalálta a párját, de létezett /Lelovics Ambrus/ olyan személy, aki összehozta őket, ezeket közvetítőnek, házastársi közvetítőnek, cenzárnak hitták. A cenzárok legjobban így disznókra, meg

marhákra vótak, csak aztán ugyi közbe áttértek ere, má arra is ráfogták, aki a lány és leginyé közbelépett, hogy cenzár. Házasságkötő cenzárok vótak ezek /Lelovics Ferenc/, de vót ahun köllött, vót ahun nem. /Darázs Nándor/

Nálunk nem nagyon vót a re szokás, hogy a fiu vagy leány más-más községtől való legyen, mi legtöbben a faluba maradtunk. /Szerző/ Minálunk Pereden nem nagyon ment ki a falubu se leginy, se leány, mer nagy vót a falu. Ott azt szokták mondanyi, amellik zsákra nem akad fót, az má nagyon a utósó. /Darázs Nándor/

A nagyon a házasságná nagyon nagy szerepet játszott. /Szerző/ Már a nótába is az van "Mert a rózsát leszedik a szagáért; Elveszik a csunya lányt a jussáért". /Darázs Nándor/

A vagyoni érdek nagyon fönn-állt. Az egyiknek, a fiúnak, előre láthatólag nem volt annyi vagyoni födözete, mint a leánnak, akkor a leánnak az édesanyja azt mondta, hogy te olyan kódishöz nem mész hozzá, ez nem jó tehozzád, sőt inkább gazdagabb fiut keressél, akinek több lesz, mint ~~te~~^{meg} teked, mer nem tudtok eméni, nem lesz kenyeretek, tik nem tuttok másutt keresni, vagy pediglen eljár-tok majd az uradalmi birtokra dolgozni, hogy ha nem szerző magad-nak olyan feleséget vagy a leánnak mondták, hogy nem kereső magad-nak olyan férfit, aki mellett nem köll eljárni az uradalmi munkába. Oda jártak jobban, uradalmira. /Lelovics Ferenc/

Mulacságokon a leginy nem is vitt e olyan lánit táncónyi, akit nem gondót, hogy őhezzá paszol. Mondok egy esetet. Bementünk egy kolegámmal egy nagy kocsmába, legalább hatvan-hetvenen tán-cótak ottan. Azt mondta rája:

- Pajtás, gyere innénd, mer itten nincs senki.

- Dehogynem, há mennyien vannak - mondek.

- No de hát olyan nincs, aki nekem kő - aszengya. /Lelovics Ambrus/

A leginy amikor a láninak udvarót, ajándékot is vett. Ha a vá-rosba ment, onnan is hozott a kedvesinek, de leginkább vásáron vett ajándékot. /Szerző./

A Faluba az én időmbe vót egy évbe néccer is vásár. Márciusba, májusba, augusztusba és novemberbe, hát akinek vót szeretője,

akkor vett nekije egy kis omlan emlék félét, /Darázs Nándor/
leginkább kegytárgyakat /Lelevics Ferenc/, szentképeket, szobro-
kat dísznek a kasznyira, /Lelevics Ambrus/ meg még brostüköt, lánco-
kat, babákat, kövesgyűrőt, meg csokoládét is. A lány elfogatta,
aztán megcsókát érte. /Darázs Nándor/

Mikor má az vót, hogy elveszi a lánt a legény, akkor a lány meg-
vette a jegykendőt, a leginy meg a gyűrőket /Szerzők/. Má a szü-
lők akkor egyetértettek mikor vették a jegykendőt, akkor má egybe
is vette a lány a szülővel, csak hát a lány attá oda a leginnek.
/Vankó Lőrinc/

A jegykendő fehér szokott lenni, himzett, vagy szip csipkésszélű.
/Lelevics Ferenc/

Ha véletlenül visszaatták a jegykendőt, akkor már baj vót, össze-
vesztek; szétválásnál történt meg a jegykendő visszaadása. Olyankor
a leginy visszaadta a jegykendőt a leány pedig a gyűrőt. /Lelevics
Ferenc/

A szülők a fiatalok házasságában akkor egyeztek meg, mikor má men-
tünk jelentkezni a plébániára. /Szerzők/

Akkor aztán mikor ez eléadódott a leginy eljött megkérnyi, mer
minálunk nem vót az, hogyhát elmennék a szülők a legényhe, vagy
a lányhó, itt csak a leginy kérte föl a lánt, mer má meg vót ott-
hon beszélgetve ugy a leginnye meg a lánnya, mind a szülőkke, hogy
ház hozzáadom akkó a vőlegényhó azt a lánt. Olyan is eléadódott, hogy
a fiatalok a szülők akaratán kivü házasottak, mer ugyi látták a
szülők, hogy az a gyerek nem bevág valami okbu, vagy ittas, vagy
csavareg, vagy hasonló és ezér a fiatalok mégis összekerütek, no de
azér kicsinyenkén mind jóra tért. /Darázs Nándor/

Háztüznéző nem nagyon vót Pereden divat, mer ösmerte egyik a mási-
kát, hogy milyen gazdagok. /Vankó Lőrinc/

Elmondok egyesetet, ez is eléfordut /szerző/. Vót ottand egy
Szabó János nevü ember, Vágselléri hozott asszont, aztán a meg olyan
szeginy ember vót, hát ott is odamentek, hogy megnézzék a háztüzné-
zöt, hát akkorra odavezették a gék jószágot, teli lett az istálló,
de azt nem níztek meg, hogy hátu van-e széna meg szómakaza, ara
nem vót figyelmük, csak ara, hogy az istállóba mi van. Hát mikor
körünézték szeginyek, megesküttek, hazagyüttek - mer csak egy nap
vót ott a jószág. vagy kettő, mer mit egyenek, odahorgyák

az ennivalót- aztán kilukadt, hogy itt nincs semmi, aztán gyűttek a bajok. De ez csak ritkán fordult elő. /Darázs Nándor/
Amikor a fiatalok összebarátkoztak sor kerít a lánykérésre.
/Szerző/ A fiatalok, a szülők, no meg a keresztszülők vótak ott jelen /szerző/. A leginy megkérte a lánt a szülőktől, hogyhát oda e adják. Házassági elgondolásunk jött elő, megegyeztünk, szeretjük egymást a lányukkal és most a szülői beleegyezést kérnénk a szülőktől.
/Lelovics Ferenc/ - mondta a leginy. /Szerző/
Ha tél vót, akkor a vendégeket megkinálták egy kis /szerző/ pecsenyével, kolbásszal, jó májas-hurkával utánnak egy kis borocska, hát így ment /Darázs Nándor/. Az a kevés nép is tudott kicsit dalónyi, a keresztapa meg a családfők ugyi. Legtöbbet odament két-három cigány, az ottan zenét. /Darázs Nándor/ A kézfogó vagy áldomás ugyanezt jelentette, azt, hogy /szerző/ a leginy megkérte a leánt. /Vankó Lőrinc/
Köszöntőt nem mondtak, hanem eláldották, hogy jó párok legyenek, jól éljenek, boldogok legyenek. /Vankó Lőrinc/

Eljegyzéskor: - Az új mátkapárra -

Hát szállókt az urhoz
Tisztelt vendégsereg,
Ne légyen itt senki.
Aki ma kesereg.
Néhány szavam lenne,
Halgassátok meg csendben
Beszélni is illik,
ugy vagyon az zrendben.
Nem csak enné, inni,
Bár vagyon itt bőven,
Minden ami hat ránk
Nagyon ingerlően.
Enelem szavamat
Ékes hanghordással.
Az új mátkapárra
Sok jót kívánással.

Instálem szivemből
az egek urától.
Éljenek, mint gerle
Boldog békeességben,
Földi mennyet lelve
Ezen jegyességben
Végezetül pedig
/nem szégyenlem magam/
Saját érdekekben
Emelem föl szavam.

Meg az itt egybegyűlt
Sógor, koma mellett,
Szólok utoljára
Egyet, vagy másfelet.
Kérem tisztességgel,
Ne várjanak sokat,
Szeretnénk már látni
Egy jó lakodalmat.
Várjuk a meghívást,
Ámde minél előbb,
Egyben adjon az ég
Szébb és jobb jövőndőt.

A házasságkötés bejelentésekor nem jött össze a rokonság /szerző/.
Mikor megvót a lánykérés ementek szépen jelentkeznyi másnap /a
menyasszony és a vőlegény/ a plábiánára és utána a tanácsházra /Le-
lovics Ferenc/.

A fiatalokat háromszor hirdették ki a templomban /szerző/. Annak
a vót a jelentősége, hogyhát mindenki tudott róla, hogy e nősül,
vagy férjhe megy, esetleg ha van valami beleszólása, kifogássa
valakinek jelentse be, ezért vót 3 hétig. Meg hát az alatt az idő
alatt vagy kitalálták, hogy elválnak, vagy mit én tudom. A is elő-
fordult, hogy vótak hirdetve és evátek. /Darázs Nándor/ A mátkaság
alatt /szerző/ együtt jártunk, mint mátkák. Mikor a bejelentés
megvót, ementünk párosan a templomba, együtt jártunk a faluba.
A barátaiiva, barátnőive ugy visekedett mindegyik, mind azelőtt,
talán má egy kicsit az ember emarad, mer mégse olyan szabad. /Darázs N./

Az eljegyzéstől kezdve már karongfogva járhattak az utcán /szerző/. Azelőtt mindig kerültük egymást, mer hát ha valaki közérü szórakozott, akko aszenták, nizzitek a, má mennyire udvarónak egymásnak, mint a galambok ugy turbékónak /Darázs Nándor/.

Lakodalom előtt nem vót se leginy se lánybucsu /szerző/.

A lakodalom napját és helit /szerző/ etthen a szülők állapították meg, kinizték. Mindig kedden szoktunk eskünni /nem másker csak kedden/ a faluban mindenki kedden esküöltt /Darázs Nándor/.

Az após vagy a vőleginy, vagy mind a két após összebeszitek, hogy mekkora lakodalmat akarnak, ugy állították össze a vendégeket /Leleovics Ambrus/.

A vőfélyek el szoktak mennyi a rakonsághoz, a lány baránoihez, a fiu barátjáhe, akik elő vótak neki írva, akiket meg kellett hívni. A vőfélynek vót egy botja, görbe vót, a vége, mint az esernyőjé és arra kötötték a szalagot a lányos házakná. Aztán attó függött, gazdagabb lány szélesebb szalagot vett, kettőt, szeginyebb lán keskenyebbet. Annak örüt a vőfély, miné több szalagja vót./Leleovics Ferenc/ A vőfélyt cigarettával, szivarval, itallal, süteminyel kináták meg, a vőfély pedig hosszú verseket mondott./szerző/

Vőfély hívás I.

Alázatossággal lépünk e hajlákba,
Ég áldása szálljon a benne lakókra
A házigazdától bocsánatot kérünk,
Hogy tisztos házába belépni merészlünk.
Jövetelünk okát elmondom én bőven,
Egy szép ünnepély van nálunk készülőben.
Melyre a családot általunk hivatja
A vőlegény és az ő tisztességes atyja.
Ki majd jövő kedden a kedves fiának,
Az ő szerelmes jegybeli párjának
a templomban tartja esküvőjét,
A saját házánál meg a mennyegzőjét.
Ennek a szép napnak megüljük a torát,
Készített a gazda bőséges vacsorát.

Sziveskedjenek majd nála megjelenni
Vacsora után a táncban is résztvenni.
Jelenjenek meg majd a jövő kedden reggel,
S mi szivesen látjuk a többi sereggel.
Vége.

Második vőfényhívás

Azért jöttünk most hát e jeles órába
Meghívni magunkat a szép mulatságba
Gazdagon fogadni mi senkit se tudunk
De minden jó embert tiszta szívekkel fogadunk
Egy pár tányér étel elhasználására
Egy pár pohár bornak a megívására
Egy pár magyar nóta eldalolására
Szivesen látjuk és elvárjuk kendteket
Itthon ne maradjon még az se ki beteg
Azért jó uraim magukat felkérem
Adjanak parolát ezen percben nékem
Hogy el fognak jönni pontosan és szépen
Ég áldása legyen ezen a háznépen
vége.

Másfajta vendég-hívás

Szivragyogással jövünk be e házba,
Hívjuk a ház népét egy ártatlan nászba
Az ösatyáink is, mikor házasodtak,
Minden jó atyafit oda meghívtak.
Őseinktől birjuk a kötelességet,
Szereti a magyar a szép vendégséget.
Mert nincs a magyarnak egy izes falatja,
Ha magánál kedves népét nem láthatja
S nem kell a magyarnak legjobb fajta bora,
Ha nem ülnek vele jó szomszédok sorba
Ámde nem csak férfi kell a mulatságba
Asszony s leány nélkül nem megyünk a táncba
vége.

Ha a menyasszonyt a szomszéd községből hozták, akkor kocsiva, lovas kocsiva mentek érte /szerző/. Ki vótak a lovak díszítve szalaggal, a kocsikerék is csupa szalag vót, ugy mentek a menyasszonyér. /Darázs Nándor/

A vót a szokás, mikor ementek a menyasszonyér, akkor a vőfény vót az eső kocsin. A menet megát az udvarba, és ha szép idő vót a vőfény elmondta a menyasszonybucszutatót, ugy ahogy illik, aztán, mikor ez megtörtént, akkor mentek az esküvőre. /Darázs Nándor/

A kocsikon ülések, kasok vótak, ez vót a neve, veszőbű vót fonyva, meg nád is vót benne, ezt aztán leterítették fehér papedőve vagy abrossza. A kocsik szalagga vótak feldíszítve, szalagot raktak még a lovak füleikre, hogy minné jobban fujja a szél. /Darázs Nándor/

A kocsikon ülők szokták vinni az ajándékot, tortát, süteményt, baromfit. /Lelovics Ferenc/

A kocsik előbb a menyasszony háza előtt álltak meg, ahová vitték a vendégeket, /Lelovics Ferenc/ és ott megvárták amíg a menyasszonyt bucshatták:

Első csalogatás:

A menyasszonyos háznál

Felvirradt hát e nap,
Melyre régen vártunk,
Tisztelt örömszüllők
Nagy dologban járunk.
Megbízatást kaptunk
Szép egy szál legénytől
Aki most álmodik
Menyasszonya felől.
Bizton azt látja, hogy
Nagy dolog várja rája,
Egy szép házas élet
Minden fény pompája.
Tisztességgel szólunk,
Adják ki szép lányuk,
Diszes vendégsereg
S mi is alig várjuk.

Hadd vezessük el őt
Himes pompájába,
Tisztes menet végén
El a szentegyházba.
Mondhassák felváltva:
"Holtomig, holtodig"
Mig ezt meg nem halljuk,
Nem nyughatunk addig,
Halljuk hát az igent,
Misperint hiába,
Nem tettük meg utunk
Térdig érő sárba.

Kikérés

- Mondja az első vőfély -

Első vőfény:

Bolygunk, mint a fájás
a beteg testében,
Itt vagyunk másodszer
Kérő tisztességgel.

Második vőfény:

Szabadjon szólanom
Nekem is már egyet,
Nem foghatok én sem
unalmamban legyet.
Megmondom pár szóval
Milyen ügyben járunk:
Illő tisztességgel
Egy leányra várunk.

Első vőfény:

Arra a csillagra
Amely szemünk fénye,
Azaz, hogy nem is mi:
Rangos vőlegénye

Második vőfény:

Áll a menet készen,
Vannak is vagy százan
Pántlika, májusfa
Vagyon minden háron

Első vőfény:

Vezessék hát elő
Kezves mama, papa
Csodálja meg őt az
Apraja és nagyja

Második vőfény:

Hallom a "Rákóczi"
Szép, pattogó hangját,
Türelnetlen a nép,
Várják már az arát.

Első vőfény:

Induljunk hát gyorsan,
Minden percért nagy kár,
Visszhangozzék daltól,
Csendüljön a határ.

A menyasszony átadása:

Első vőfény:

Becsés vőlegény, ur,
Násznagy uramék
Megbízást kaptunk,
Nem is olyan nagy rég.

Második vőfény:

Híven elvőgeztük
Dolgunk. Itt a jele
Ihol a menyasszony
Tessék tisztos keze.

Első vőfény:

Indulhat a menet
Rajta hi cigányok,
Előre, hadd halljuk
Induló nótákat.

Második vőfény:

Ennél szebb menetet,
Életemben nem láttam,
Pedig hat vármegyét,
Országot bejártam.

Mikor a menyasszonyért mennek

Tisztelt gyülekezet Isten szent nevében,
Induljunk el innék csendes békességben.
Vőlegény uramnak keressük fel párját,
Az ő drága ~~kincsét~~ kincsét, kedves menyasszonyát
Szerezzünk ma néki kedvet, boldogságot,
Hozzunk a keblére egy szép gyöngyvirágot.
Először az Isten hátlékába visszük,
Hol szent áldás után boldog leszen, hiszük.
Induljunk el tehát Isten szent nevében,
Jöjjenek utánunk, mindnyájukat kérem. vége.

A menyasszony házába vagy gyalog mentek, vagy ha nem vótak sokan, elvitték őket kocsival az esküvőre, de ha sokan vótak, akkor menetbe mentek, a zenészek pedig kísérték őket. /Lelevics Ferenc/
A lakodalmas menetben elő ment a menyasszony a vőfény, utána ment a koszoruslány és a vőlegény és ezek után a násznép. /Darázs Nándor/

Visszafelé meg má visszajáru van, a menyasszony ment a vőlegény, a koszoruslány meg a vőfény. A násznagy a menetbe legutó ment. A zenészek is a végén mentek, vonósok vótak, a Rákóczi-indulót húzták. /szerző/

A násznagy a keresztapa vót, a nyoszoru asszony meg a násznagnak a felesége, legközelebbi rokona vót. Koszoruslány a barátnő, vagy pedig a keresztapának vagy keresztanyának a leánya vót. /Darázs Nándor/

A násznagy cimre babér bokréta vót, 2-3 szál, kitűzve a kabátja elejibe, meg még rozmaringot is tűztek. A koszoruslánynak is babérkoszoru vót, fel, egyik oldalon a fejükre téve, és a vőfénynek is vót rozmaring a szalagokná is tűzve, meg a keblire is. /Vankó Lőrinc/

Ha a vőlegény szülei nem vótak nagyon öregek, akkor azok is ementek a menyasszonyér a menette együtt. /Vankó Lőrinc/

A leányék házukná má ott várakoztak a lány rokonai, a vőlegényhő meg az ű rokonai mentek és a leginytű gyűttek a lányér. Amikor beengedték őket, akkor egy jó kis gulyás, sütemény, egy kis borocská, ilyenekke megkináták őket, le lettek ütette asztalhá. Egy óra, ez csak addig történt, míg a menyasszony öltözködött. Miker a menyasszony fölöltözött, akkor a vőfény szépen kiállította őket az ajtóba, a konyhaajtóba, kivürű és akkor /szépen/ először kikérte a menyasszonyt a szüleitű. /Darázs Nándor/

Beköszöntő a menyasszony háznál

Ma hajnalban, elig hogy viradt a reggel,
Összegyülekeztünk szép számos segeggel.
Jöttünk aztán tisztos hajlékukhoz végre,
Kedves menyasszonyunk nagy tiszteletére.

A násznagy urakhoz van egy kis kérésünk,
Várja a vőlegény türelmetlenségünk /végét/
Szánják meg a szegént, már ne szenvedtessék,
Hanem a menyasszonyt karjába vezessék. /vége./

Másfajta kikérés

Menyasszony, s vőlegény egymást megszerették,
Sorsukat egymásnak a kezébe tették
Egymásnak akarnak ezentúl csak élni,
S ma megyünk az oltárhoz ég áldását kérni.
Itt áll a vőlegény, s vele jött násznépe
Hogy az Ur házába rendben elkísérje.
S mert e házhán lakik ő gyönyörűsége,
Illő tisztólettel bejöttünk hát érte.
A kedves menyasszonyt adják hát ki nekünk,
Hogy a nagy templomba eljöhessen velünk.
Siessünk szeretteim, tegyük meg az utat,
Lám az óra is már kellő időt mutat,
Ne hagyjuk ránk várni a plébános urat.

A menyasszony kikérése

Kedves seregeim én csak azt csudálom,
Hogy akiért jöttünk, azt sehol sem látom.
Ó, ha bent maradt tán, én majd kiinstálom,
Hogy kárba ne vesszen sok fáradozásom.
Menyasszony, asszonyom jöjjön ki kérem,
A mi seregünknek nagy kérésére
Előbb elkísérjük az Istennek házába,
És ott összekötjük a hitnek láncával,
Hogy vidám öröömbe, tartós boldogságban,
Éljen mindhalálíg szerelmes párjával.
Adják ki hát kérem, legyenek szivesek,
Mivel sok a dolgom, hamar végezhessek.

Adják ki a mátkát harmadszor is kérem,
Várja a vőlegény türelmetlenségben.
Szánják meg a szegényt, ne szenvedtessék,
Hanem a menyasszonyt karjába vezessék. Vége

Szózat a násznagyhoz, mikor a menyasszonyt a házába hozzák.

Szerencsés jó estét két nágsnagy urunknak,
Végére jutottunk im nehéz utunknak.
Álázattal kérjük a jelen valókat,
Hogyha meghallgatnák egy némely szavunkat.
Nagy fáradozásunk nem esett hiába,
Mert egy drága kincset hoztunk e kis házba.
Im itt a menyasszony velünk megérkezett,
Tessék násznagy uraim fogjanak vele kezét.
A mi kis seregünk, mely odakint vagyon,
A hosszú ut alatt elfáradott nagyon.
Fogadják szívesen vidám hajlókukba,
Részeltessék őket szép mulatságukba. Vége.

Szózat a vőlegény szüleihez, mikor a menyasszonyt házukba
hozzák

Alázatossággal lépünk e házba.
Tisztelt házigazda és többi tagok
Egy új tagot hoztunk ebbe a családba
Akinek szószólója én vagyok.
Kérem tisztelt uraim, asszonyaim,
Halgassák meg egy némely szavaim.
Nem mint idegen jött ő ide kérem,
Hazajött ő, bár mégsem egészen,
Kedves új szülői drága közébe. /vége.

A menyasszony legtöbbet sirt, olyankor, mikor öltöztették, meg
bucszatták, hát ugyi sirt, mert így hagyta a lányilletét.
A vőfinnek vót vőfényistóriája, avval kérték, ilyen bucusz-
tatót mondott a vőfény:

Menyasszony búcsuztató:

Hegedűjének álljon meg zengése
A sarkantyúnak szűnjék meg pengése
Mert búcsuzásunknak most léssen kezdése
Tehát legyünk csendességben még léssen végzése.
Dicsőség először az Istennek, ki lakik a fény boldogságban
Ki rendelt nékem egy igazi társat,
Kivel megszerezném a mennyei országit
Reszketnek ajkaim a belső félelemtől
Engedd meg, óh atyám, ha megbántottalak,
És ha valamiként megháborítottalak,
Az istenért kérlek, bocsásd meg vétkeimet,
Kösznöm atyai nagy szeretetedet,
Melyet nem érdelek, gondviseléseidet
Szent országába vigye fel lelkedet.
Majd ^{Kiesik} kéri nyelvem megbágyadt helyéből
Könnyeim, mint patak, úgy folynak szememből
Midőn hozzád nyujtom az én búcsuzásom,
Kedves Éldesanyám, tőleg elvábásom
Ó, szerelmes anyám, látom miként indult
Ájulásnak, többé már tán fel sem vidulsz.
Ismerem gyenge anyai szivedet,
Ismerem asszonyi erőtlenségedet.
Csak azt fogod sajnálni engemet mint neveltél,
Emlődde tápláltál, széltől is őriztél.
Édes drága anyám, ne epezd magadat,
Bocsássál el engem, mint kedves leányodat.
Ha megbántottalak, a Krisztus szent nevére
Bocsássál meg az ő szent vérére.
Isten fizesse meg a sok fáradságodat
És mellettem tett dajkálásodat.
Vigyen fel tégedet ezekért a mennybe
Vigadjál ott örök hűségre!

Menyasszony búcsuztató /más/

Tisztelt vendégek és ünneplő násznép!
Diszmenettel jöttem e ünneplő házba
Hol a szép menyasszony vár jegyes párjára.
Hófehér lilium, jó anya pápolta,
Szeretettel védte hű ölelő karja.
Hej ölelő karból nehéz a búcsuzás
Menyasszony helyett had legyenek a tolmács
Ki most elbúcsuzik hű szeretteitől
Szólok hát helyette őszinte szivemből
Isten veled gondtól terhelt édesapám
Akire a sors oly sok küzdelmet mért rád
De te hősiesen viseldet érettünk
Hogy mi új életünkben boldogok lehessünk.
Kérges két tenyered ajakalmhoz szorítom
Gondterhes homleked hálaadón csókolom
Amelyre az élet barázdákat szántott
Az Iristennél érte ezerszer légy áldott.
Drága jó édesanyám könnyed ne hullajtsad
De ha hull is, csak örömtől fakadhat.
Hisz amiért titokban sokszor imádkoztál
Látod e szép napon egyszer valóra vált.
De tudom, hogy eddig tenger sok áldozat
Könnny, s munka szőtte át a te napjaidat
S amíg a bölcsőtől felneveltél engem
Anyaszived hányszor dobogta: gyermekem
Utoljára mint lány kilépek e házból
Átölellek téged szivem hálájából.
S kérlek édesanyám add rám áldásodat
Ugy bocsájtad utjára menyasszony lányodat
Áldd meg boldogságunk, áldd meg szerelmünket
Hogy az Uristen ebben tartson meg bennünket.
Fogadd hű páromat szerető szivedbe
Hogy élhessünk véletek együtt szeretetben.
Drága jó nagyapám és nagyanyám
Néktek a kegyes ég meg engedte látni esküvőnk napját

Amig köztünk éltek, imádkozzatok érettünk
Hogy mi új életünkben boldogok lehessünk
Jó leánytársaim, hát isten veletek,
Mily sok boldog órát töltöttem köztetek
De bármerre is vigyen életünk utja
Emlékezzünk mindig jó szívvel egymásra
Jó keresztszüleim, szerető rokonok
Kik könny és öröm közt körülöttem álltok
Kisérjetelek el most jegyes párommal
Az ur házába esküvős oltárhoz. /Vége/

A bucsuztatás után a vőlegény és a menyasszony együtt vótak már.
Az esküvő előbb a templomba vót, mi mindig ott esküdtünk először
és csak azután mentünk a tanácsházhoz. /Lelevics Ferenc/ A templomba
elkísérte az új párt az egész vendégsereg, de a községházhoz csak
a menyasszony a vőlegény és a násznagyok mentek. /szerző/

Az esküvő napjára már egész héten készülődtek, főleg ahun nagyobb
lakodalom vót. Disznót, borjut, baromfiakat vágtak, három-hégy
este szoktak akkor sütnyi, akkor má a utolsó éjje, nap kihurcótak
belüri mindent, aztán vittek oda kecsmaasztalokat, kecsmapadokat.
/Vankó Lőrinc/

Az esküvőt legtöbbit ott tartották, ahun nagyobb hel vót, jobban
efértek. /Vankó Lőrinc/ Az iteleket bográcsba - ~~menyasszonyok~~ mennyeg-
zősfazéknak mondták akkor - főztik 60-80 l-esben. A füstöskonyhába
csináltak téglábu vagy vályogbu asztalho hasonló helyet, és azon
rakták tüzet, ugy, hogy a bográcsokat körös-körü rakták parassza,
és azon tüzegettek, így forott az ite. /Vankó Lőrinc/

Hust a kemencébe sütöttek, először a fasiozottat, aztán a tyukokat,
utána pedig a disznóhust sütöttik. /Lelevics Ferenc/.

Az ételek sorrendjét a főszakács állította össze, mivel az mégis
jobban értett hozzá. /Lelevics Ferenc/

A templombu kijövet, az ajtóban /az esküvő után/ a menyasszony és
a vőlegény a barátaitu bucsuzott, akiket nem hívott meg. Azok
odamentek, kezet fogtak és minden jót kívántak nekik. /Darázs
Nándor/ Esküvő után már a vőlegény vezette a menyasszonyt és a vőfény
meg az első koszoruslánnyal ment, a többi meg ugy ment, ahogy

jött sorba. /Lelovics Ferenc/

A lakodalmas menetbe a násznagyok gyűttek legutó, azok kísérték a menyasszonyt. Azok után mentek a zenészek. A lakodalmas házná mindenki be akart menni, de az ajtót belülről becsukták, hogy a menyasszony ne mehessen be. Aztán kocogtattak és bentülről kérdezték. Mit hoznak? - Fehér galambot mondott az egyik, a másik meg: Hozzuk a szép menyasszonyt - ki mit tudott mondani. Aztán kérdezték még, hogy mikor állt az Urjézus egy lábán?

Ott kinn ha tudtak, akkor se mondták meg, hogy hogyan van, vitatkoztak, végül mégis valaki mondta, hogy amikor üt a számarra, mer az egyik lába a számaron vót, a másik meg a földön.

Megkérdezték, mikor vót 3 hét egy esztendőben? Gondukoztak, aztán valamellik kitalálta, hogy 777-be. Aztán még kérdezték, hogy egyikre tudtak felenyi, a másikra nem. Aztán kinyitották az ajtót és átdebtak a menyasszony előtt egy söprőt. Ha fölkapta, azt mondták e ügyes asszony, lesz, úgyesen fölkapta a söprőt, de vót, aki meg odébbrugta, vagy átlépte. No, ez tunya, lusta lesz, mondták. Odébb léptek, ott meg megkenték az ifju pár száját mézzel vagy cukorvízzel, hogy édesek legyenek egybe.

/Vankó Lőrinc/

A bámészködókat kucsos lepénnye kináták meg. Az olyan nagy vót, hogy mint egy kecsikerék. Fonott lepénnek mondták. Aztán emeléték vagy eltördeték darabokra. Nagyon finom vót frissibű, jó idesre dagaasztották és a kemence talaján sűt meg, nem tepsibe. /Bankó Lőrinc/

A menyasszony meg a vőlegény vacsoráig ementek esetleg fényképet csinátatnyi, vagy táncótak, eddegétek, iddogátak. /Lelovics Ambrus/

Vaszora előtt felhivást mondtak a vendégsereghez:

Asztalhoz való ültetéskor:

Dicsérettel legyen tele ez a hajlák
Csendességben legyünk, hogy beszédem hallják
Szomorúság, bánat mitőlünk távozzék,
Aki nem tud semmit, most tőlem tanulják.
Urain az asztal meg vagyon terítve
Kés, tányér villával el vagyon készítve.

Jönek majd az étkék is mindjárt sorjába,
Ez a sok legénység nem áll itt hiába
N ehogy az asztalon az étel meghűljön
S felmelegítése dologba kerüljön
Tessék uraim helyre telepé^dni
A muzsikuskoknak is meg kell melegedni.
Méltó hát, hogy itt az öröm terjedjen
S testünk italban, ételben részt vehessen.
De ne féljen senki, hogy csömört fog enni,
A gyomrát nem rontja meg senki
Vőfények érkeztek messze Ázsiából
A magyarok régi, híres hazájából.
Ügyességben mincseⁿ párjuk a világban,
Panasz tehát nem lesz a kiszolgálásban.
És mindent, mi tőleg telik elkövetek,
Jó epétussal legyenek kelmetek. /vége/

A vacsorán a menyasszony mellett ült a vőlegény, a vőlegény mellett a nyoszorulány, a nyoszorulány, aztán meg a násznagyok. Ez vót az első asztal, ide hozták mindig először az itet, csak azután vitték a többi vendégnek. /Darázs Nándor/

A menyasszony szülei má reggel óta ott vótak /ugye/ hogy segítkezzenek a sütés-főzésné. /Lelovics Ferenc/ Vacsora alatt a szülők leginkább forgolódtak, hogy minden rendbe van-e. A zenészek a szoba egyik sarkában kaptak helyet, /Lelovics Ferenc/ de csak később vacsoráltak a szakácsokka, a szülőkke a konyhába. /Vankó Lőrinc/

A vőfíny vitte be az első tál itelt. Azt mondta:

- Nehogy elejtsem sokat imádkoztam és ekkor leejtette az alsó tányért, amit elébb má odatett. Persze nagy vót a nevetis. /Vankó Lőrinc/

A vőfíny után legtöbbet fiatalasszonyok, menyecskék mentek, azok hozták az iteleket be. A vőfény az ételekhez szózatokat mondott:

Szózat az első tál behozatalakor

Itt van hát az első tál étel, behoztam
Hogy el ne exjtsem sokat imádkoztam.
A szakáccsal jól megfűszerszámoztattam.
Borssal meg gyömbérrel meg is szóztattam.
Örvendek, ha tálát viszek ki üresen.
Lássanak hát hozzá uraim jó ügyesen.
Jó étvágyat hozzá, kívánok szívesen. /vége/

Mikor becsináltat hoznak

Eszes ember vót az, aki ezt föltaálta
Ki a becsináltat először csinálta
Finom az illata, zamatos az ize
Ha ránéz az ember, már örül a szive.
Szüzek, szép leányok ne beszélgessetek
Ha ebből nem esztek férjhez nem mehettek.
Egyben hozzátok is szólok legények
Ki ebből nem eszik, nem kap feleséget. /vége/

Pecsenye behozatalakor

Pecsényét is hoztam, még pedig két félét
Behoztam a kakast és vele a jércét.
Hogy jutottam hozzá szépen elmesélem
Hallgassanak hát rám, figyelemmel kérem.
Szaladgált a kakas a jérce nyomába,
Én meg, fogtam magam, futottam utána.
Megcsiptem mindkettőt, hamar szerencsésen,
Leültem őket és leferráztam szépen,
Lábukat szépecskén össze is kötöttem,
Szép pirosbarnára sült meg ott a bőrük
Lett vendégnek való pecsenye belőlük
N yuljanak utána, izes a falatja
Tessék násznagy uram, bátran kóstolhatja. /vége/

Mikor a kakast viszik be

Behoztam a kakast egész tarójával
Jó puhára főzve, apró rizskásával
A mi gazdasszonyunk nem törődött a kakasával
Költsék el tehát Isten áldásával. /vége/

Paprikás behozatalakor

A magyar ember a paprikát kedvelé
Kivált hussal főzve, mód felett szereté
Ez aztán az étel, magyaroknak való,
Cingár németeknek a torkán akadó
Nincs a paprikásnak a világon párja
Reá vizet inni minálunk nem járja
Egyétek uraim, hogy ne vesszen kárba
Ne hagyjatok, kérlek, semmit se a tálba. /vége/

Sülthus behozatalakor

Ki-ki köszörülje mostan jól a kését
Mert x pecsenyét is hoztam, mégpedig sok félét.
Igazán mondhatom, hogy ki eszik ebből,
Mint egy hentesmester, úgy meghizik ettől
Kik pecsenyét esznek, mind sokáig élnek,
Őseink is ettől lettek olyan vének.
Mivel a pecsenyét mindenhol szerették
S utána torkukat borral öblögették. /vége/

Egyéb, tészta, sütemény behozatalakor

Finom fehér lisztből készült a sütemény
Cukorral vegyítve nem is igen kemény
Mazsolyaszőlővel van telis de tele
Sok más jó dolgot is tettek ám még bele
Oly édes e tészta, mint a csurgatott méz,
Menten megkivánja az ember ha ránéz

Szereti is nagyon minden asszonyféle
A lányok se tudnak betelleni véle.
Még a férfiember is igen szereti
Tessék tehát kérem, lássanak csak neki. /vége/

Borköszöntő I.

Szivvidámításra Isten a bort adta
Mint Szent Dávid a zsoltárban mondotta
A mi gazdánk hordóját bőven kifuvatta
Tele kancsó borát ide felhozatta
Tehát kedves násznagyuraim, e borból
Mindnyájan igyanak eme lakodalomkor
Vigan mulassanak, köszöntsék a kancsót, s hogy el ne aludjanak
A vőfénynek is egy kis borocskát adjanak. /vége/

Borköszöntő II

Isten éltessen bennünket, Isten éltessen mindnyájunkat.
Ugy engedje az Isten, hogy tele legyen mind az icce, mind
a pince mindenkor, hogy a magyar embert megbecsülje mind az
olasz, mind a török, mind a görög, mind a tót.
Kapa fokával veregetett tőkécске, zöld volt ennek a levele,
gömbölyű a szeme, ez a kis borocska lett belőle. Ejnye te
kis borocska, hennan vetted ezt az erőt, amitől az én kedvem
olyan vakmerő. Tegnap olyan voltam, mint a csap, máma még
olyanabb leszek, még a rózsához sem megyek. /vége/

Borköszöntő III.

Tele pohár a kezemben
Aranyszínű bor van benne
Illene valamit mondanom
Mielőtt e pohár bort kikortyintom.
Adjon az Isten a gazdának nyolcezer forintos csikót
Hat ökröt és tizenkét pár tinót.
Hordójából a bor soha ki ne foggyon
Hogy a magyar gyerek mindig csintalankodhasson.

Ej, de még egyről majd megfeledkeztem
A háziasszonyról majd meg se emlékeztem
Áldjon az Isten neki is bő áldást
Hogy el ne felejtse a csirke és a liba kopasztását.
Mert ez a magyarok híres gyámola
Mikor a sültüst viszik a tányérba.
Adjon az Isten szekeret
Szekerünknek kereket
A hordónak feneket
Hogy bort ihassunk eleget. /vége/

Mikor a lányok a vőlegényt borral megkivánálják

Lányok között legszebb virág
Fejük felett a holdvilág
Esztenedeje hatvankettő
Foga nincsen - már csak kettő
Kicsike még, had nőjön még
Száz esztendő, nem vén ez még
Korán - fölkel - tíz órakor
Feje olyan, mint a bokor
Kenyeret is jól tud sütni
Ötször-hatszer befűt neki
Mégis sületlen szedi ki. /vége/

Vacsora alatt való beszéd

Ugy majd jobban forgatnám magamat
Mintha bolhák csipnék a két oldalamat
Ha jó bor áztatja száraz torkomat
Nem minden szeméten találják páromat. /vége/

Vacsora alatt való beszéd a házasságról

Kedves násznagy uraim, lányok, ifjak, vének,
Illő becsülettel egy kis csendet kérek.
Míg a házasságról egy kicsit beszélek
Halgasson rám minden megteremtett lélek
A szent házasságot az Isten rendelte
Amikor Ádámnak Évát teremtette
Hogy örömben buba segítője lenne
A Szent Bibliában úgy vagyon ez benne
De boldog is, kinek van édes, hű párja,
Mert jó felesége a ház gyöngyvirága.
Vig öröm és áldás száll vele a házba
Kivirágzik a szép boldogság fája
Magányos legénynek unalmas az élet
Nincs kivel megossza, hogyha kedve éled
Nincs ki szólna neki édes, szép beszédet.
Azért hát legények előre, előre
Készüljétek immár a szép mennyegzőre
Gondolkozom már én is rég felőle
Talán már léssen valami belőle
S most a házasságról beszélek én mostan.
Mi minden kell hozzá elmondom és sorban.
A biztatáshoz immár hozzá is fogam
Nem tarthatom így a többit se titokban.
Gazdaasszonynak tehát tűzhely kell először
Amelyiken finom ebédeket főzzön.
Szobában, konyhában, ami csak szükséges
Mindenféle szerszám legyen elégséges
Seprő, ruhakefe, dézsa a sarokban
Mángoló, sótartó, motolla és rokka
Falra cifra tükör, új szék, fényes asztal
Kell láda, divány, ág váncos és szép huzattal
Apró és nagy bögre, szilke és tál
Rosta, szita, szakajtó és kanál

Lábas, üst, bogrács, serpenyő
Villa, kés és balta, dagasztóteknő
Belefáradtam már ebbe a sok beszédbe
Ha mindig mondanám, sese volna vége
A háziasszonynak kell ezer féle dolog
Ami körül az asszony gondolata forog
S ennek tetejébe készen kell rá lenni,
Hogy idő multával bölcsőt is kell venni
Tehát barátain, ezt jól megfontoljátok,
Mielőtt az asszonyt a házba hozzátok.
Mindezt megvegyétek, kezébe adjátok,
Kivánom az égnek áldását rátok. /vége/

Mikor má látták, hogy mindenki megvacsorázott, a v őfény egy beszéddel
fejezte be a vacsorát. /szerző/

Asztalbontáshoz

Tisztelt jó uraim, becses asszonyaim
Hallgasságok meg, kérem egy némely beszédim
Ugy látom, hogy itten már nem éhes senki
Evés helyett inkább mulatna mindenki
Mivel hogy én ide föl választva lettem
A muzsikusokat ide bevezettem
A primás engemet ezekkel biztatott
Hogyha számára sok erszényt nyitátok
Akkor megkeresi szaporán a kottát
Muzsikál magyarost, németest, rác nótát
Sokkal szivesebben nyul a muzsikához
Ha pár forintot vágunk homlokához. /vége/

A zenészekkel előre megállapodtak. /Lelovics Ferenc/ Ha úgy egyeztek
meg, hogy ne tányérozzanak - mert ez szégyen volt a családra nézve,
akkor nem tányéroztak, de ha nem, hát egy kis pluszpénzük lett.
/Vankó Lőrinc/

A menyasszony végig ott maradt a násznéppel, amig csak vótak vendégek.
/Darázs Nándor/ Vacsora után, a menyasszonytánc kezdése előtt a vőfény szót:

A tánc kezdése előtt

Nosza Menyus koma, a cimbalmod zendüljön
Hogy a vendégek füle megcsendüljön
Verd el a Rákóczi híres áriáját
Melyet dalalt, ~~szik~~mikor vivta Regéc várát
Lám, hiszen nem látsz itt egyet sem apácát
Járjuk el hát frissen a magyarok táncát. /vége/

Menyasszonytáncker

Vőlegény, menyasszony megunták az ülést
Kivánok hát nékik egy vagy két perdülést
De majd a menyasszonyt én is táncoltatom
Hogy lába nem sánta, ezzel megmutatom
Mindegyik legénynek lesz joga, nem bánom,
Hogy a menyasszennyal egy fordulót járjon
Táncolhat mindenki vele mostan kedvére
Amig a vőlegény időt enged erre
Rengesd tehát Menyus, kezdetjük immáron,
Ennek engedelmét násznagy uraimtól várom. /vége/

Vacsora után kikértik a menyasszonyt táncónyi, de akkorra egy
gyerek az asztal alatt lelopta a cipőjét. A menyasszony sánta
vót, nem tudott táncónyi, hát a násznagynak fizetnyi kellett,
hogy eléadják. /Darázs Nándor/

A többiek ezután táncogattak, nótáztak:

A Csap utáában végestelen végig
Minden kiskapuban róssa nyilik
Minden kiskapuban kettő-három
Csak az enyém hervad el a nyáron
Minden kiskapuban kettő-három

Csak az enyém hervad el a nyáron
Nézlek, nézlek, de hiába nézlek
Nem való vagy te szegény legénynek
Rád sem merem csalfa szemem vetni
Szegény vagyok, nem szabad szeretni.
Rád sem merem csalfa szemem vetni
Szegény vagyok, nem szabad szeretni.

2./ Elkertülsz mert szegény vagyok,

Se pénzem, se kincsem
A szívemnél, a lelkenél
Más egyebem nincsen
Szinaranyból van a szívem
Gyémántból a lelke
Mind a kettőt neked adom
Csak te szeress engem

Nem kell nékem a világnak akármennyi kincse
A szívemet, a lelkeimet nem adom el érte
Énnekem a szerelem csak virágokat hintsen
Mindkét az átkozott pénz, ha boldogság nincsen

3./ Kihajtom a libám a gyöpre

Magam is letülök melléje
Elkiáltom magam
Liba, libuskám
Jó estét aranyos Mariskám

Akkor szép az erdő, mikor zöld
Mikor a vadgalamb berne költ
Mert a vadgalamb olyan mint a leány
Sirva jár el a párja után

4./ A Tiszának két oldala homályos
Közepibe fehér holló leszálldos
Két szárnyával széjjelcsapta a vizet
Elrabolták tőlem a szeretőmet.

Elrabolták tőlem azt az egyet is
Vették volna el az életemet is
Majd lesz még a holló tolla sáros is
Leszek én még a babámnak páros is.

5./ Alacsony ház kicsi ház,

Két kis ablak rajta

Ugye kedves babám

Elférünk mi abba

Ugye, hogy elférünk

Ugye, hogy megtérünk

Megáldja az Isten

A mi szegénységünk.

/Darázs Nándor/

6./ A peredi templom tetejére

Rászállott a holló feketébe

Szárnya alatt aranyos a tolla

Most visznek az első sorozatra

Szárnya alatt aranyos a tolla

Most visznek az első sorozatra

Mikor engem sorozatra visznek

A kocsiba még a lócs is reszket

Siratnak is engem a leányok

Biszke vagyok nem szólok hozzájuk

Siratnak is engem a leányok

Biszke vagyok nem szólok hozzájuk.

/ifj.Darázs Nándor/

7./ Ennek a kislánynak

Ennek a kislánynak

Dombon van a háza

Magas jegenyefa

Magas jegenyefa
Van az udvarába
Magas jegenyefa
Földre hajlik az ága
Gépfegyveres baka
Negyvenéves baka
Jár az udvarában

8./ Utca, utca, utca, bánatos utca
Utoljára megyek végig rajta
Utoljára megállok egy háznál
Az én kedves kisangyalom rácsos kapujánál
Utoljára megállok egy háznál
Az én kedves kisangyalom rácsos kapujánál

Haragszik rám a peredi bíró
A két szemét vágja ki a holló
Nem vétettem semmit a betyárnak
Sej, mégis beiratott engem katonának
Nem vétettem semmit a betyárnak
Sej, mégis beiratott engem katonának.

9./ Ha majd akkor besötétlik a csillagos éjszaka
Besötétlik barua kislány gyöngyvirágos ablaka
Odamegyek, mint egy tolvaj, lábujjhegyen lopódzva
Ráborulok gyöngyvirágos ablakára zokogva.

Isten veled régi rózsám, nem lehetünk egymásé
Én már lassan elhervadok, te meg leszel a másé
Kinos lesz majd az elválás, rosszabb lesz mint ekármí
Nálad nélkül e világon bubánatva hervadni.

10./ A faluba végig menni nem merek
Mert azt mondják, hogy szeretőt keresek
Csalom a világot, engem szeretnek a lányok
Pedig én keveset járogatok hozzájuk.

Egy utca van rajta, az is kővel van kirakva,
Pedig én kereset járogatok el rajta

11./ Napról-napra kevesebb az őszirózsza levele

Napról-napra kevesebb a barna kislány szerelme
Minden szava csupa bánat, keserűség, fájdalom
Huzd rá cigány én is csak a boldogságom siratom.

Valaki a temetőben boldogságát siratja
Mert elhagyta a kedvese, boldogtalan miatta
Álljatok meg, ne hulljatok ki sárguló levelek
Csak még egyszer beszélhetnék azzal akit szeretek
Álljatok meg, ne hulljatok ki sárguló levelek
Csak még egyszer beszélhetnék azzal akit szeretek
/id. Darázs Nándor/

12./ Házunk előtt, házunk előtt, folyik el a kanális

Abba fürdik, abba fürdik még a gólyamadár is
Mindigfürdik a gólya, mégis sáros a tolla
Az én kedves kisangyalom legszebb lány a faluba

Megüzenem, megüzenem a peredi birónak
Büntesse meg, büntesse meg a legszebb lányt a faluba
Büntesse meg, mert megcsalt, megcsalta a szívemet
Megcsalta, a megcsalta a szép legényéletemet. /népdal/

132/ Csallóközben a templomban még a pap is prédikálja vasárnap

Ne higgy kislány a legénynek, minden szava hazudik a betyárnak
Páros csókot akkor aggyál neki, mikor már a hideg leli, s fáj a
szive szegénynek.

Akkor is csak szédítsd ütöt, had egye a fene ütöt, így kell
kislány a legénynek.

Csallóközben, malomban még a molnár is azt mondja a lánynak
Ha a legény csókot akar, ne add oda olyan hamar a szádat
Mert amíg ölel, amikor megcsókol, akkor is csak másra gondol
Az jár a csapodár eszébe
Holnap este kihez menjen, kit öleljen, kit csókoljon,
kit ütessen az ölébe.

14./ Egyet, kettőt, füttentett a masina
Gyere babám kísérv ki a vasutra
Nem megyek, mert nem szabad,
Fáj a szívem meghasad
Egyedül kell visszajönni magammak

Ahogy kezdtem a kufferomat pakolni
Ugy kédett az édesanyám siratni
Engem anyám ne sirass,
Köszönöm a nevelést
Három évig nem érzem a konyerét.

Megüzenem a peredi birónak
Rakassa ki gyémántkővel az utat
Rakassa ki, rakassa,
Rakassa ki simára,
Jön a babám, csikorog a csizmája.

/népdal/ /Darázs Dezsőné/

A menyecsketánc éjjélkor, /2 órakor vót/ akkor kapott szép
féketőt és aival vót kitáncótatva. /Darázs Nándor/

A menyecskeruhát a lánbarátok vagy a fiatalasszonyok adták rá,
legtöbbet féruha vót, piros pettyes, meg fékető.

A fékető olyan vót, mint egy kalap, szalagga diszitették.

A szalagokat összehuzták, kigyöngyözték és a kötőjét az állán
csatra kötötték meg. Ebbe táncóta ki a menyecsketáncot. /Vankó
Lőrinc/

Éjjél után, reggel főztek kávét, elővették a pálinkát, mer a
lakodalmah egész este nem vót pálinka, nehogy berugjanak,
hozták az idespálinkát is. Meg még tálatak hurkát, kolbászt
is frissen a kemencébü. /Vankó Lőrinc/ Mikorra elégyün az 5 óra,
addigra már mindig van, aki megszökik. Vót olyan is, akinek olyan
jó kedve vót, hogy a zenészekke ementek a faluba, megkerüték
a falut, elszórakozgattak, azután visszagyüttek a lakodalmasházho.
/Darázs Nándor/

Mikor a násznép ment szijje, akkor szoktak egy kis sütemént, egy
kis hust adni. /Vankó Lőrinc/

A fiatal menyecske a férje házában az első napokban még igen bátor-
talan volt, fét, mer ugyi minden házná más szokás van, ezeket meg
kő szoknyi. /Darázs Nándor/

Az, hogy hogyan bántak vele, az attó függött, milyen vót a menyecs-
ke. Ha eleveny vót, akkor megdicsérték, ha meg ollan lanyha,
akkor azt mondták, hí az lusta menyecske, ez nem kapozz nem
siött /Darázs Nándor/

Az ellen, hogy rögtön, az első évben ne legyen gyerek Pereden
nem védekeztek, ott volt olyan család, ahol öt, hat, sőt nyolc
gyerek is vót.

Az adatközlők mind pereden születtek, a életük jelentékeny részét
ott is élték le. Emlékezetükben még elevenom él ifjuságuk e jelen-
tős állomásával kapcsolatos szokás. Ezek a szokások némely vonat-
kozásában eredetiségükben maradtak fenn, illetve a civilizáció ha-
tására lekopott róluk igazi népi öltözükkük. De így is érdeemesnek
tartottam feljegyzésüket.

1946-ben a kitelepítés alkalmával sok peredi család kersült
Somogyszilba az onnan kitelepített németek helyére. Házassági kap-
csolatok révén aztán megindult a sziliakkal való lakku keveredés.
Lakodalmi szokásaikból lassan elmarad a peredi és mind a többk
a szili, illetve somogyi sajátosság.

Adatközlők:

id. Darázs Nándor
1901. jun. 29. Pered
Somogyszil, Szabadság u. 277.

Darázs Nándorné
1904. dec. 4. Pered

Lelovics Ambrus
1914. aug. 8. Pered
Somogyszil, Szabadság u. 240.

Lelovics Ambrusné
1922. máj. 22. Pered

Lelovics Ferenc
1906. jan. 25. Pered
Somogyszil, Szabadság u. 279.

Lelovics Ferencné
1913. dec. 23. Pered

Vankó Lőrinc

1900. jan. 16. Pered

Somogyszil Dózsa u. 202.

Vankó Lőrincné

1906. aug. 6. Pered

ifj. Darázs Nándor

1928. Pered

Somogyszil, Szabadság u. 236.

Darázs Dezsőné Kovács Gabriella

1931. márc. 21. Pered

Somogyszil Szabadság u. 277.